

ezeztől eltekintve, csak azt emelem ki, miszerint mindenki, a ki a néppel érintkezik és annak az erdőtörvény szellemét és érzélatait megmagyarázza, azon örvendetes tapasztalatra jut, hogy ezen törvényt, az erdőfelügyelőkre vonatkozó pontjait sem véve ki, nem csak a szakemberek és a józanul gondolkozó erdőbirtosok, de maga a nép is a legőszintebben üdvözölné és már alig várja! miből ismét az következik, hogy maga a nép is belátta már az erdők eddigi bánásmódjának káros voltát.

Kabina János.

Gőzfűrész fák döntésére.

Bármily nagy tért hódított is már és hódít még naponként a gőz magának a kézi munka kiszorításával, mindamellet is a szorosabb értelemben vett erdőgazdaság körében legújabb időig nem nyert alkalmazást; az erdő esendje, tollas énekeseink dala nem zavartatott a „gőzfütty“ fülsértő hangja által. De nem azért élünk ez idők szerint „gőz- és villanylégkörben“, hogy azt hihessük, miszerint az erdő nem fog kizavartatni idylli állapotából, s hogy valaki nagyon meg ne ütközzék, ha majd egyszer a favágók megszokott egyhangu fejszecsattogása helyett a gőzgép tüszkölését s messzehangzó sivitását hallja az erdőben, nem lesz érdektelen az erdészeti szakközönségnek, mintegy előkészítésül s óvszerül a meglepetések ellen, az alábbi ismertetést bemutatni.

„Ransome és társa“ chelseai gyára nem régiben fák döntésére szolgáló gőzfűrészre vett szabadalmat, s avval nyilvános kísérleteket tett, bár változó, de általában kedvezőnek mondható sikerrel. Így pl. egy ilyen kísérletnél a többi között jelen volt Gladstone is, a ki tapasztalt fadöntő hírben áll, s a legnagyobb megelégedéssel nyilatkozott e gép működéséről.

A gép egy kicsiny átmérőjű, de nagy nyomású gőzhengerből áll, mely könnyű, öntött vastalapon olyképen van megerősítve, hogy egy centralis csap körül vízszintesen fordulható, s ezáltal eszközöltetik a fűrésznek behatolása a fába. A forgatás eszközöltetése czéljából a hengernek a ramácsruddal ellenfekvő részén egy fogazat is van alkalmazva, a melybe egy szintén fogazott s a talapra szilárdon megerősített vezeték fogószik, s az ivnek ezen vezetéken való jobbra vagy balra mozditása által a hengernek fordítása, illetőleg a fűrész ellentétes mozgása idéztetik elő, miután a fűrész közvetlenül a ramácszártra van megerősítve. A fűrészvezetékek által tartatik munkaközben egyenes állásban.

A hengernek fennebb irt módon való fordítása által a fűrész oldalt annyira mozditható, hogy a közönségesen döntés alá kerülő fák legvastagabbja is, a talapnak továbbmozditása nélkül átmetszhető.

A talapon egy erős, kovácsolt vas támaszrud van megerősítve, mely a döntendő fához támasztatik, s egy a fa töve körül kötött lánccs és egy erős csavar segítségével a törzsre szilárdan rászorittatik, hogy a talapzat állása mozditatlan legyen.

A gép számára a gőzt egy kis szállitható kazán szolgáltatja egy hosszú hajlékony csövön át; mennél hosszabb a cső, annál hosszabb ideig maradhat a kazán egy helyen, míg t. i. a cső hossza, mint sugár által irt körön belül mind levágattak.

A gőzvezető csövet a gép áthelyezése alkalmával nem szükséges lecsavarni, mivel a gépnek súlya nem több mint 3 mázsa, s így négy ember által rudakon könnyen ide-oda szállitható.

Miután a gőznyomás igen nagy, a gép oly gyorsan dolgozik, hogy avval egy óra alatt, rendes körülmények között, 4—6 drb 78 centiméter vastagságu fa dönthető, s e mellett

még azon előnnyel is bír, hogy a fát majdnem a földszinén, azon nem csekély famennyiség nyeretik, mely a fejsze, sőt a közönséges fűrész által való döntésnél mint tuskó veszendőbe megy.

E gépet minden állásban, lejtőkön is lehet alkalmazni; egy egyszerű s könnyen alkalmazható készülék segítségével pedig fekvő törzsekre erősítve, azokat is keresztül lehet fűrészelni.

Eddig szól az „ismertetés“, melyet a lipcei „Illustrirte Zeitung“ közöl, részünkről csak azt kívánjuk még hozzá tenni, hogy a mi favágóinknak sanyaru munkával jól kiérdemelt kenyerüket valószínűleg még sokáig nem kell ezen vetélytársától félteniök. *)

Közli : *Kovács Géza.*

Válasz, az „Erdészeti Lapok“ 1877. évi X. füzetében közzétett szakbeli tudósításra.

Jelen foglalkozásom egész éven által kedvező időjárás mellett utazásból állván, az „Erdészeti Lapokat“ csak kivételesen és nagyjából lapozgathatom, s így történt az, hogy szakbeli tudósítását csak e napokban olvashattam.

Tisztelt szaktársunk Már erdész ur érintett közleményének végpontozatában a szakközönséget véleményadásra szólítja fel, illetőleg eljárásaikat bírálat alá bocsátja. Miután tudtom-

*) Miután az itt jelzett fűrészszel tett azon kísérletnél, mely Ransome ur vezetése alatt Páris közelében Meudonban f. évi július 16-án tartatott meg, részünkről is jelen voltunk, saját meggyőződésünk alapján állithatjuk, hogy a favágóknak semmi, vagy éppen kevés versenyt fog csak csinálhatni, mert jelentősége csak a t é r e s helyen és itt is csak oly erdőkben lehet, melyek fái oly távol állanak egymástól, hogy a fűrész közöttük könnyen hordozható; igaz, előnye az, hogy a fát közel a földhöz vágja le, de másfelől a vágó-fűrészlap vízszintes állítása, mely a gép alá állítandó faékek segélyével eszközölhető, valamint annak a megszorulás ellen való védeke és gyakori olajozása, továbbá a fűrészporknak ott észlelt nagy és kemény tömörülése a fogak között, mely egyébiránt elhárítható, a fűrészlap felmelegedése vágásközben, a víz megszerzése, s a gép ingékonysága az elérhető előnyt tetemesen csökkentő nehézséget okoznak s folytonos figyelmet és munkát igényelnek.

A szerk.